

I mi trebamo Zemlju

TEKST: *Dubravka Bačun*

FOTO: *iz korporacijskog fundusa*

Ako je naslov članka u *Komunikacijama* br. 3/2009 glasio „Vaš planet vas treba“, red je da u ovom broju naslov glasi „I mi trebamo Zemlju“ – zasigurno više nego što ona treba nas.

Slike s TV ekrana i istaknuti naslovi u tiskovinama upozoravaju nas da je život mnogih ljudi ugrožen snažnim vjetrovima, zastrašujućim poplavama, širenjem pustinja, nestajanjem šumskog pokrova, požarima, potresima i drugim prirodnim nepogodama. U vijestima o spomenutim događanjima uvijek se spominju globalno zagrijavanje i klimatske promjene.

Gotovo svi su suglasni oko činjenice da su klimatske promjene kojima svjedočimo posljedica industrijalizacije i urbanizacije. Kada je riječ o urbanizaciji, gotovo nezapaženo je prošla informacija da od 2007. godine više ljudi stanuje u gradovima nego u selima. Štoviše, predviđa se da će do 2030. godine u gradovima živjeti preko 60 posto svjetskog stanovništva. Ovi podaci ukazuju na potrebu i hitnost djelovanja već danas, kako bi se pripremili za posljedice rasta gradova. A izazovi su brojni; osiguravanje prostora za stanovanje i dovoljnih količina energije, planiranje gradskog prometa, vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda, gospodarenje otpadom, pružanje različitih usluga, na primjer zdravstvenih, osiguravanje dovoljnih količina hrane i tako dalje.

Sve navedeno, usko je povezano s ispuštanjem u atmosferu jednog od glavnih stakleničkih plinova i uzročnika globalnog zagrijavanja, CO₂.

Poljoprivreda i stočarstvo, kao segment proizvodnje hrane također pridonose zagađenju ispuštanjem metana koji također spada u stakleničke plinove.

Već odavno stručnjaci iz raznih tehnoloških područja pokrenuli su zelenu revoluciju i zelenu transformaciju. Najbolji primjer je korištenje obnovljivih izvora energije ili korištenje motora s manjom potrošnjom goriva i smanjenom emisijom CO₂ u automobilima. U tom procesu promjena važnu ulogu imaju informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT). One naime omogućavaju pokretanje bita (informacija) umjesto pokretanja atoma (materije), a to je bit procesa dematerijalizacije. ICT tehnologije općenito omogućavaju smanjenje potrošnje energije i prirodnih resursa, kao i minimiziranje utjecaja na okoliš, dok se istovremeno povećava produktivnost i smanjuju troškovi. Brojne studije ali i primjeri, ukazuju na činjenicu da primjena ICT proizvoda i usluga može značajno smanjiti potrošnju energije i emisiju ugljičnog dioksida. Procjene su da bi se primjenom ICT tehnologija, ukupna emisija CO₂ do 2020. godine mogla smanjiti za približno 7,8 gigatona, odnosno za 15 posto.

Tim Kelly, stručnjak Svjetske banke, tvrdi da imamo tehnologije koje mogu pozitivno utjecati na klimatske promjene, ono što je sada potrebno je volja – pretpostavljam: politička.

Sve veći broj gradova primjenjuje sheme smanjivanja utjecaja modernog života na okoliš. Europska Komisija proglasila je Stockholm prvim dobitnikom nagrade „Europski zeleni glavni grad“ za 2010. godinu. Vizija gradske uprave Stockholma je da do 2050. godine u potpunosti prestane s upotrebom fosilnih goriva zahvaljujući ICT-u i ostalim tehnologijama.

Zahvaljujući ICT proizvodima i uslugama moguća su značajna poboljšanja u poljoprivredi unapređenjem upravljanja vodom i tehnikama navodnjavanja. Boljim nadzorom stanja usjeva i tla može se odlučiti o vremenu i opsegu navodnjavanja, a to znači štednju vode, važnog i osjetljivog prirodnog resursa.

Uz pomoć ICT tehnologija mogu se poboljšati zdravstvene usluge. Smanjenje transporta pacijenata korištenjem telemedicine je samo u Melbournu i okolici omogućilo uštedu od pola milijuna australskih dolara godišnje. Manje transporta znači i manju emisiju CO₂, manje buke i manje rizika od akcidenata.

